YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
14 päivänä heinäkuuta 2005 *

Asiassa C-26/00,

jossa on kyse EY 230 artiklaan perustuvasta kumoamiskanteesta, joka on nostettu 29.1.2000,

Alankomaiden kuningaskunta, asiamiehinään M. Fierstra ja J. van Bakel,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään T. van Rijn ja C. van der Hauwaert, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

jota tukee

Espanjan kuningaskunta, asiamiehenään N. Díaz Abad, prosessiosoite Luxemburgissa,

väliintulijana,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit R. Silva de Lapuerta, R. Schintgen (esittelevä tuomari), G. Arestis ja J. Klučka,

julkisasiamies: P. Léger,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.2.2005 esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Alankomaiden kuningaskunta vaatii kanteellaan merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevaa CN-koodiin 1701 kuuluvaa sokeria ja CN-koodeihin 1806 10 30 ja 1806 10 90 kuuluvia sokeri- ja kaakaoseoksia koskevista suojatoimenpiteistä 15 päivänä marraskuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 2423/1999 (EYVL L 294, s. 11; jäljempänä riidanalainen asetus) kumoamista.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Sokerialan yhteinen markkinajärjestely

2 Sokerialan yhteinen markkinajärjestely luotiin 30.6.1981 annetulla asetuksella (ETY) N:o 1785/81 (EYVL L 177, s. 4), jota on muutettu lukuisia kertoja, ja Euroopan unionin neuvosto toteutti sen kodifioinnin antamalla 13.9.1999 asetuksen (EY) N:o 2038/1999 sokerialan yhteisestä markkinajärjestelystä (EYVL L 252, s. 1). Kyseisen markkinajärjestelyn tarkoituksena on säännellä yhteisön sokerimarkkinoita työllisyyden ja yhteisön sokerintuottajien elintason korottamiseksi.

3 Yhteisön tuotannon tuki takuuhinnoin rajoittuu kansallisiin tuotantokiintiöihin (A- ja B-kiintiöt), jotka neuvosto määrittelee asetuksen N:o 2038/1999 mukaisesti kullekin jäsenvaltiolle, joka jakaa ne tämän jälkeen tuottajiensa kesken. B-kiintiöön kuuluvasta sokerista (B-sokeri) peritään A-kiintiöön kuuluvaa sokeria (A-sokeri) korkeampi tuotantomaksu. A- ja B-kiintiöt ylittävää sokerintuotantoa kutsutaan C-sokeriksi, joka voidaan myydä Euroopan yhteisössä vain, jos se on sisällytetty seuraavan tuotantovuoden A- ja B-kiintiöihin.

4 Yhteisön ulkopuolelle suuntautuvalle viennille myönnetään C-sokeria lukuun ottamatta asetuksen N:o 2038/1999 18 artiklan nojalla vientitukea, jolla tasoitetaan yhteisön markkinoiden ja maailmanmarkkinoiden välinen hinnanero.

5 Sokerimääristä, joille voidaan myöntää vientitukea, ja tukien vuosittaisista kokonaismääristä määrätään Maailman kauppajärjestön sopimuksissa (jäljempänä WTO-sopimukset), joiden sopimuspuolena yhteisö on ja jotka hyväksyttiin Uruguayn kierroksen (1986–1994) monenvälisissä kauppaneuvotteluissa Euroopan yhteisön

puolesta ja sen toimivallan puitteissa tehtävistä sopimuksista 22 päivänä joulukuuta 1994 tehdyllä neuvoston päätöksellä 94/800/EY (EYVL L 336, s. 1). Vientituetun sokerin määrä oli rajoitettava markkinointivuoteen 2000/2001 mennessä 1 273 500 tonniin ja tukien kokonaismäärä 499,1 miljoonaan euroon, mikä vastaa sokerin määrän osalta 20 prosentin ja tukien kokonaismäärän osalta 36 prosentin vähennystä markkinointivuoden 1994/1995 lukuihin verrattuna.

Merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiojärjestely

6 EY 3 artiklan 1 kohdan s alakohdassa määrätään, että yhteisön toimintaan sisältyy merentakaisten maiden ja alueiden (jäljempänä MMA) assosiaatio "kaupankäynnin lisäämiseksi sekä yhteiset pyrkimykset taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen edistämiseksi".

7 Alankomaiden Antillit ja Aruba kuuluvat MMA:ihin.

8 Niiden assosiaatiosta yhteisöön määrätään EY:n perustamissopimuksen neljännessä osassa.

9 Merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta yhteisöön on tehty EY:n perustamissopimuksen 136 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 187 artikla) nojalla useita päätöksiä, kuten merentakaisten maiden ja alueiden assosioinnista Euroopan talousyhteisöön 25 päivänä heinäkuuta 1991 tehty neuvoston päätös 91/482/ETY (EYVL L 263, s. 1), jota sovelletaan sen 240 artiklan 1 kohdan mukaan kymmenen vuoden ajan 1.3.1990 lähtien.

10 Edellä mainitun päätöksen useita säännöksiä on muutettu päätöksen 91/482/ETY välitarkistuksesta 24 päivänä marraskuuta 1997 tehdyllä neuvoston päätöksellä 97/803/EY (EYVL L 329, s. 50). Päätöksen 91/482, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 97/803 (jäljempänä MMA-päätös), voimassaoloa jatkettiin 28.2.2001 asti 25.2.2000 tehdyllä neuvoston päätöksellä 2000/169/EY (EYVL L 55, s. 67).

11 MMA-päätöksen 101 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tuotaessa MMA:ista peräisin olevia tuotteita yhteisöön ne vapautetaan tuontitulleista."

12 Saman päätöksen 102 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Yhteisö ei sovella MMA:ista peräisin olevien tuotteiden tuontiin määrällisiä rajoituksia tai muita vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäljempänä [olevan] — — 108 b artiklan määräyksiä."

13 MMA-päätöksen 108 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä luetelmakohdassa viitataan päätöksen liitteeseen II alkuperätuotteiden ja niihin liittyvien hallinnollisten yhteistyötoimenpiteiden käsitteiden määrittelemiseksi. Kyseisessä liitteessä olevan 1 artiklan mukaan tuotteen katsotaan olevan peräisin MMA:ista, yhteisöstä tai Afrikan, Karibian tai Tyynenmeren valtioista (jäljempänä AKT-valtiot), jos se on niissä kokonaan tuotettu tai jos sitä on niissä riittävästi käsitelty.

14 Päätöksen liitteessä II olevan 3 artiklan 3 kohdassa on luettelo valmistus- tai käsittelytoimista, joita pidetään riittämättöminä antamaan alkuperäasema muun muassa MMA:ista peräisin olevalle tuotteelle.

15 Mainitussa liitteessä olevan 6 artiklan 2 kohtaan sisältyvät kuitenkin niin sanottua "EY/MMA-alkuperän ja AKT/MMA-alkuperän kasautumista" koskevat säännökset ja siinä säädetään seuraavaa:

"Jos yhteisössä tai AKT-valtioissa kokonaan tuotettuihin tuotteisiin kohdistuu MMA:issa käsittely- tai valmistustoimia, ne katsotaan MMA:issa kokonaan tuotetuiksi tuotteiksi."

16 Liitteessä II olevan 6 artiklan 4 kohdan mukaan edellä mainittuja EY/MMA-alkuperän ja AKT/MMA-alkuperän kasautumista koskevia sääntöjä sovelletaan "kaikessa MMA:issa toteutettavassa valmistuksessa tai käsittelyssä, 3 artiklan 3 kohdassa luetellut toimet mukaan lukien".

17 Päätöksellä 97/803 MMA-päätökseen lisättiin 108 b artikla, jonka 1 kohdassa todetaan, että "liitteessä II olevassa 6 artiklassa tarkoitettu AKT/MMA-alkuperän kasautuminen myönnetään vuosittain 3 000 tonnin määrälle —— sokeria". Päätöksellä 97/803 ei kuitenkaan rajoiteta EY/MMA-alkuperän kasautumista koskevan säännön soveltamista.

18 MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdassa oikeutetaan Euroopan yhteisöjen komissio toteuttamaan "tarvittavat suojatoimenpiteet", jos "[kyseisen] päätöksen soveltamisesta aiheutuu vakavia häiriöitä jollakin yhteisön tai yhden tai useamman jäsenvaltion talouden toiminnan alalla tai jos soveltaminen vaarantaa niiden rahatalouden ulkoisen vakauden tai jos ilmenee häiriöitä, jotka saattavat johtaa

yhteisön tai siihen kuuluvan alueen jonkin toiminnan alan merkittävään heikentymiseen — — ". Mainitun päätöksen 109 artiklan 2 kohdan mukaan komission on valittava "toimenpiteitä, jotka vähiten häiritsevät assosioinnin ja yhteisön toimivuutta". Lisäksi "nämä toimenpiteet on rajoitettava niihin, jotka ovat ehdottomasti välttämättömiä ilmenneiden häiriöiden poistamiseksi".

Suojatoimenpiteet, jotka koskevat sellaisen sokerin ja sellaisten sokeri- ja kaakaoseosten tuontia, joihin sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista

19 Komissio antoi riidanalaisen asetuksen MMA-päätöksen 109 artiklan nojalla.

20 Riidanalaisen asetuksen viidessä ensimmäisessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"1) Viime kuukausina on ilmennyt vaikeuksia, jotka saattavat vahingoittaa suuresti sokerialaa yhteisössä. Vaikeudet johtuvat siitä, että vuodesta 1997 alkaen sellaisen merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevan sokerin tuonti on lisääntynyt voimakkaasti, joka tuodaan EY–MMA-alkuperäkumulaatiota soveltaen ja — — sokeri- ja kaakaoseoksena. Näille tuotteille myönnetään yhteisöön tuotaessa vapaus tuontitulleista MMA-päätöksen 101 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

2) Tällainen tuonti saattaa vahingoittaa suuresti sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn toimintaa yhteisössä ja tuottaa yhteisön sokerialan toimijoille huomattavaa vahinkoa.

3) Markkinajärjestelyn toiminta on vaarassa joutua huomattavaan epätasapainoon, koska sokerin kulutus yhteisön markkinoilla on vakaa. Jos sokeria tuodaan yhteisöön interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla, vastaavaa määrää ei voida myydä yhteisön markkinoilla, vaan se on vietävä yhteisön ulkopuolelle. Tällaisen sokerin vientituki (tällä hetkellä noin 520 euroa/tonni) maksetaan yhteisön talousarviosta. Kyseisen viennin määrä rajoitetaan GATT-sopimuksessa, ja se vähentää mahdollisuutta viedä sokeria kiintiössä. Tilanteen korjaamiseksi yhteisön tuotantokiintiöitä olisi pienennettävä.

4) Myös yhteisön sokerialan toimijat saattavat kärsiä lisääntyneestä tuonnista. Sokerin yhteiselle markkinajärjestelylle on ominaista toisaalta oman rahoituksen periaate, josta vastaavat yhteisön sokerintuottajat, sekä yhteisössä tuotetun sokerin ylituotannon myyminen erityisesti vientituen avulla, ja toisaalta vähimmäishinta, joka yhteisön sokerintuottajien on maksettava sokerin raaka-aineesta eli sokerijuurikkaista. Kun tällainen lisääntyvä sokerin tuonti jalostamattomana tai sellaisina tuotteina, joiden sokeripitoisuus on suuri, tapahtuu alle niiden hintojen, joilla yhteisön tuottajat voivat myydä vastaavia tuotteita, yhteisön yritysten toiminnan tasapaino horjuu perusteellisesti, koska kyseiset yritykset eivät voi yhteisessä maatalouspolitiikassa viljelijöille asetettujen rajoitusten vuoksi kilpailla näin tuotujen tuotteiden kanssa.

5) Vientituetun viennin määrän lisääntyminen saattaa muun muassa nostaa kiintiösokerin viennin yksikkökustannuksia ja siis yhteisön sokerintuottajien tuotantomaksuja."

21 Riidanalaisen asetuksen kahdeksannessa ja yhdeksännessä perustelukappaleessa täsmennetään seuraavaa:

"8) Tässä tarkoituksessa on — — sokerin osalta asianmukaista säätää, että luovuttaminen vapaaseen liikkeeseen yhteisössä tuontitullitta edellyttää, että yhteisön lainsäädännössä määritellyn pakkaamattoman vakiolaatuisen sokerin asiakirjojen mukainen tuontihinta cif-vaiheessa yhteisön Euroopassa sijaitsevassa satamassa ei ole pienempi kuin kyseisiin tuotteisiin sovellettava interventiohinta. Tällä toimenpiteellä pitäisi voida taata, että tuontisokeria ei myydä yhteisön markkinahintoja alhaisemmalla hinnalla, ja välttää tällaisen tuonnin epävakauttavat vaikutukset. Samalla taataan asianomaisille MMA-toimijoille riittävä toimijakohtainen tuotto ja noudatetaan EY:n perustamissopimuksessa vahvistettua yhteisön tuotteiden ja MMA:ista peräisin olevien tuotteiden suosituimmuusjärjestystä.

9) — — sokeri- ja kaakaoseosten tuontiin on syytä tässä vaiheessa soveltaa yhteisön tarkkailumenettelyä. Tämän toimenpiteen ansiosta komissio voi seurata läheltä tällaisen tuonnin kehitystä määrien ja hintojen osalta ilman toimijoille aiheutuvia hallinnollisia lisätehtäviä."

22 Sellaiseen sokeriin, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, sovellettava suojatoimenpide toteutetaan vähimmäishinnan muodossa. Näin ollen riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"EY/MMA-alkuperäkumulaation mukaisten CN-koodiin 1701 kuuluvien tuotteiden luovuttaminen vapaaseen liikkeeseen tuontitullitta edellyttää, että valkoisen sokerin

vakiolaadusta [17.4.1972] annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 793/72 [EYVL L 94, s. 1] määritellyn pakkaamattoman vakiolaatuisen sokerin asiakirjojen mukainen tuontihinta cif-vaiheessa ei ole pienempi kuin kyseisiin tuotteisiin sovellettava interventiohinta."

23 Siltä osin kuin on kyse merentakaisista maista ja merentakaisilta alueilta peräisin olevista sokeri- ja kaakaoseoksista (CN-koodeihin 1806 10 30 ja 1806 10 90 kuuluvat tuotteet), riidanalaisen asetuksen 2 artiklassa säädetään, että niiden luovuttamiseen yhteisössä vapaaseen liikkeeseen "sovelletaan yhteisön tarkkailumenettelyä tietyistä yhteisön tullikoodeksista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2913/92 soveltamista koskevista säännöksistä annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2454/93 [EYVL L 253, s. 1] 308 d artiklassa säädettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti".

24 Edellä mainitun 308 d artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos etuuskohteluun oikeuttava tuonti edellyttää yhteisön valvontaa, jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle, kerran kuussa tai lyhyemmin määräajoin komission sitä pyytäessä, tiedot edellisen kuukauden aikana vapaaseen liikkeeseen luovutettujen sellaisten tuotteiden määristä, joihin sovelletaan tullietuusjärjestelyjä."

25 Riidanalaisen asetuksen 3 artiklan mukaan sitä sovellettiin 29.2.2000 saakka.

Tosiseikat

26 Komissio aloitti kesäkuun lopussa 1999 MMA-päätöksen 109 artiklassa tarkoitetun menettelyn Arubasta peräisin olevan sokerin ja sokeri- ja kaakaoseosten osalta. Se viittasi 23.6.1999 päivätyssä jäsenvaltioille osoitetussa tiedonannossa sokerin ja

sokeri- ja kaakaoseosten yhteisöön suuntautuvan tuonnin merkittävään kasvuun viimeisten kuukausien aikana ja katsoi, että kyseinen kasvu johtui siitä, että mainittuja tuotteita tarjottiin yhteisön markkinoille yhteisön sokerin tuottajien käyttämiä hintoja alhaisemmilla hinnoilla, sekä totesi, että mainittu tilanne "aiheutti huomattavaa epätasapainoa yhteisön yritysten toiminnalle, sillä johtuen eräistä yhteisen maatalouspolitiikan asettamista vaatimuksista, jotka on toteutettu maanviljelijöiden eduksi, mainitut yritykset [eivät voineet] kilpailla tuotujen tuotteiden kanssa".

27 Komission mukaan MMA:iden tuottajat ostivat sokerinsa yhteisöstä maailmanmarkkinahintaan, joka oli yli 500 euroa alhaisempi tonnia kohti kuin yhteisön hinta. Pienten käsittelytoimien jälkeen kyseinen tuote tuotiin takaisin yhteisöön ilman tulleja.

28 MMA-päätöksen liitteessä IV olevassa 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu neuvoaantava komitea kokoontui 30.6.1999. Valtaosa jäsenvaltioista ilmoitti kannattavansa komission ehdotusta suojatoimenpiteiden toteuttamisesta. Alankomaiden kuningaskunta vastusti kyseistä ehdotusta ja väitti muun muassa, ettei näyttöä ollut esitetty siitä, että kyseessä olevaa sokeria olisi myyty yhteisössä käytettyä hintaa alhaisemmalla hinnalla, ja että suojatoimenpiteiden toteuttamiselle asetetut edellytykset eivät täyttyneet.

29 Komissio ei kuitenkaan toteuttanut edellä mainittua ehdotusta välittömästi, vaan aloitti elokuussa 1999 uuden menettelyn, joka tällä kertaa ulotettiin koskemaan sellaisen sokerin ja sokeri- ja kaakaoseosten tuontia, joka oli peräisin kaikista MMA:ista. Komission mukaan suuntaus interventiohintaa halvempien tuontien lisääntymiseen, joka todettiin kesäkuussa Aruban osalta, vahvistettiin kaikkien MMA:iden osalta.

30 Neuvoa-antava komitea kokoontui uudestaan 8.9.1999, ja enemmistö jäsenvaltioista (Alankomaiden kuningaskunta uudisti komission ehdotuksesta esittämänsä vastustuksen) ilmoitti kannattavansa suojatoimenpiteiden toteuttamista, ja kyseiset toimenpiteet toteutettiin lopulta 15.11.1999 sen jälkeen, kun tuontien havaittiin kasvaneen merkittävästi mainitun vuoden syys- ja lokakuussa.

31 MMA-päätöksen liitteessä IV olevan 1 artiklan 5 kohdan mukaisesti Alankomaiden kuningaskunta saattoi riidanalaisen asetuksen neuvoston käsiteltäväksi, joka ei käyttänyt sille mainitun artiklan 7 kohdassa annettua mahdollisuutta päättää asiasta toisin.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

32 Alankomaiden kuningaskunta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen asetuksen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 Komissio vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

— hylkää kanteen perusteettomana

— velvoittaa Alankomaiden kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

34 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 11.3.2000 antamalla määräyksellä Espanjan tasavalta hyväksyttiin asiassa väliintulijaksi tukemaan komission vaatimuksia.

35 Yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 7.7.2000 toimittamallaan kirjeellä Alankomaiden kuningaskunta pyysi, että asian käsittelyä yhteisöjen tuomioistuimessa lykättäisiin siihen saakka, kunnes ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin antaa lopullisen tuomionsa asiassa T-47/00, Rica Foods vastaan komissio, jossa on niin ikään kyse riidanalaisen asetuksen kumoamisesta.

36 Edellä mainittu pyyntö hyväksyttiin yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 17.10.2000 antamalla määräyksellä yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 47 artiklan kolmannen kohdan ja yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 82 a artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisesti.

37 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti 17.1.2002 antamallaan tuomiolla asiassa T-47/00, Rica Foods vastaan komissio, nostetun kanteen tutkimatta (Kok. 2002, s. II-113).

Kanne

38 Alankomaiden hallitus esittää riidanalaista asetusta koskevan kumoamisvaatimuksensa tueksi neljä kanneperustetta, jotka perustuvat seuraaviin seikkoihin:

— MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohtaa on rikottu, koska komissio on antaessaan riidanalaisen asetuksen 1 artiklan perustanut harkintansa ilmeisen virheellisiin tosiseikkoihin sokerin osalta tai ainakin käyttänyt väärin toimivaltaansa määrätä suojatoimenpiteistä

— edellä mainittua säännöstä on rikottu, koska komissio on antaessaan riidanalaisen asetuksen 2 artiklan perustanut harkintansa ilmeisen virheellisiin tosiseikkoihin kaakao- ja sokeriseosten osalta tai ainakin käyttänyt väärin toimivaltaansa määrätä suojatoimenpiteistä

— EY 253 artiklassa määrättyä perusteluvelvollisuutta on laiminlyöty, koska asetuksen perustelut ovat riittämättömät, keskenään ristiriitaiset ja osaltaan käsittämättömät

— MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohtaa on rikottu, koska komissio on säätänyt riidanalaisen asetuksen 1 artiklassa, että sellaisen sokerin, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, tuontihinta cif-vaiheessa ei saa olla pienempi kuin kyseisiin tuotteisiin sovellettava yhteisön interventiohinta.

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdan rikkomiseen ja jossa on kyse sokerille asetetusta vähimmäishinnasta

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

39 Ensimmäisellä kanneperusteellaan Alankomaiden hallitus väittää, että komissio on arvioinut tosiseikat ilmeisen virheellisesti sellaisen sokerin yhteisöön tuonnin osalta, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, ennen kuin se totesi, että suojatoimenpiteiden toteuttaminen on välttämätöntä, sekä väärinkäyttänyt toimivaltaansa, koska kyseessä olevien toimenpiteiden tarkoituksena on selvästi suojella eurooppalaisia sokerintuottajia kaikelta mahdolliselta MMA:ista peräisin olevalta kiintiöiden ulkopuoliselta tuonnilta.

40 Kyseisen hallituksen mukaan suojatoimenpiteet ovat luonteeltaan poikkeuksellisia tavanomaisesti sovellettavaan kauppasäännöstöön nähden. Näin ollen komission on osoitettava sellaisen poikkeuksellisen tilanteen olemassaolo, joka MMA-päätöksen 109 artiklassa esitettyjen objektiivisten kriteereiden perusteella edellyttää kyseisenlaisia toimenpiteitä. Nyt esillä olevassa asiassa tilanne ei kuitenkaan ollut näin.

41 Ensimmäinen kanneperuste on kuusiosainen.

42 Alankomaiden hallitus väittää ensimmäiseksi, että MMA:ista tuodut sokerimäärät, joiden määrä Euroopan yhteisöjen tilastotoimiston (Eurostat) laatimien tilastojen mukaan oli noin 45 000 tonnia vuonna 1999 eli alle 0,4 prosenttia yhteisön tuotannosta ja hieman alle 3 prosenttia AKT-maista ja Intiasta peräisin olevasta etuuskohteluun oikeuttavasta tuonnista, eivät voineet aiheuttaa vaaraa sokerin yhteisen markkinajärjestelyn häiriintymisestä.

43 Toiseksi mainittu hallitus väittää, ettei komissio ole esittänyt todisteita siitä, että MMA:ista peräisin olevaa sokeria myytiin yhteisössä interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla.

44 Kolmanneksi Alankomaiden hallitus huomauttaa, että sokerin kokonaistuotanto yhteisössä vaihtelee vuodesta toiseen yli miljoonalla tonnilla. Koska myös kulutus on vaihtelevaa, väite, jonka mukaan kaikki MMA:ista tuotu ylimääräinen sokeri johtaisi vastaavan määrän viemiseen, perustuu karkeaan yksinkertaistukseen tai jopa virheelliseen arvioon tosiasiallisesta tilanteesta. Joka tapauksessa, vaikka asiassa olisikin todettu tuettujen vientien vastaava lisääntyminen, tästä yhteisön talousarvioon aiheutuvat seuraamukset eivät kyseisen hallituksen mukaan muodosta

sellaista perusteltua syytä, jolla voitaisiin oikeuttaa MMA-päätöksen 109 artiklassa tarkoitettujen suojatoimenpiteiden toteuttaminen, koska kyseiset seuraamukset kuuluvat erottamattomana osana kaikkiin vapaaseen tuontiin perustuviin järjestelmiin.

45 Neljänneksi Alankomaiden hallitus väittää, että sokerin riidanalaiset tuonnit eivät olleet sen luonteisia, että niistä olisi aiheutunut yhteisölle ongelmia WTO-sopimuksista aiheutuvien velvollisuuksien noudattamisessa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin asiassa T-44/98 R II, Emesa Sugar vastaan komissio, 30.4.1999 antaman määräyksen (Kok. 1999, s. II-1427, 107 kohta) perusteella kyseinen hallitus huomauttaa, että yhteisöllä oli riittävä liikkumavara, jotta se kykeni reagoimaan MMA:ista peräisin olevan sokerin tuontien kasvuun vuoteen 2000 saakka.

46 Viidenneksi Alankomaiden hallitus epäilee sitä, että antaessaan riidanalaisen asetuksen, komissio harkitsi tuotantokiintiöiden alentamista. Joka tapauksessa kyseinen alentaminen ei ollut tarpeen itse sokerin riidanalaisten tuontien johdosta.

47 Viimeiseksi Alankomaiden hallitus väittää, ettei asiassa ole osoitettu, että sokerin riidanalaisista tuonneista on aiheutunut vahinkoa yhteisön tuottajille. Ensinnäkin rahoitus vientitukiin saadaan Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) eikä yhteisön tuottajilta. Toiseksi sokeria myytiin vuonna 1999 MMA:iden tuottajille hintaan, joka vastasi noin kaksinkertaista maailmanmarkkinahintaa, minkä ansiosta yhteisön tuottajat ovat saaneet merkittäviä voittoja. Lisäksi komissio ei ole osoittanut, että kukin MMA:ista tuotu tonni on aiheuttanut vastaavan vähennyksen yhteisön tuottajien myynneissä.

48 Komissio vastaa, että Eurostatin julkaisemien tilastojen mukaan MMA:ista peräisin olevan sokerin kokonaistuonti oli vuonna 1997 10 251,7 tonnia ja 43 948,4 tonnia tammikuusta lokakuuhun 1999 eli kasvua oli yli 328 prosenttia ja lisäksi tuontien kehityksen oli havaittu kiihtyvän elo- ja lokakuun välisenä aikana. Tuontien valtaosassa oli kyse sokerista, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista.

49 Komission mukaan tällainen tuontien kasvu uhkasi saattaa sokerin yhteisen markkinajärjestelyn vakavalla tavalla epätasapainoon. Kun otetaan huomioon kyseisten markkinoiden ylijäämäinen tilanne, tietyn sokerimäärän tuonti aiheuttaa sen, että vastaavaa määrää yhteisön sokeria ei saada myytyä yhteisön markkinoilla ja että kyseinen määrä on näin ollen vietävä, mistä aiheutuu kuluja sekä yhteisön talousarvioon että sokerintuottajille, jotka osallistuvat vientitukien rahoitukseen.

50 Komission mukaan kaikki ylimääräinen sokerintuonti — jopa määrältään vähäinenkin — saattoi aiheuttaa epätasapainoa markkinoilla. Loppujen lopuksi yhteisö saattaisi olla tuontien kasvun johdosta pakotettu alentamaan yhteisön tuotantokiintiöitä, mikä olisi vastoin yhteisen maatalouspolitiikan periaatteita ja tavoitteita. Komissio viittaa tältä osin asiassa C-17/98, Emesa Sugar, 8.2.2000 annettuun tuomioon (Kok. 2000, s. I-675, 56 kohta).

51 Tuotujen tuotteiden myyminen interventiohintaa alemmalla hinnalla pahentaa entisestään tuontien lisääntymisen aiheuttamia seurauksia, koska yhteisön tuottajat eivät voi tarjota sokeriaan tätä alhaisemmalla hinnalla, sillä heillä on asetuksen N:o 2038/1999 6 artiklan nojalla velvollisuus maksaa ostamistaan sokerijuurikkaista vähimmäishinta. Näin ollen komissio katsoo, että se saattoi perustellusti epäillä — vaikkei asiaa aineellisesti todettukaan — että MMA:iden yritykset ostivat C-sokeria

maailmanmarkkinahintaan ja toivat sen yhteisöihin interventiohintaa alhaisemmilla hinnoilla.

52 Komissio väittää myös, että yhteisellä markkinajärjestelyllä otettiin käyttöön tuotantokiintiöt sekä yhteisön markkinoilla kulutettavan sokerin osalta (A-sokeri) että sellaisen sokerin osalta, jonka vientiin voidaan saada vientitukea (A- ja B-sokeri). Mikäli sokerintuottajat eivät saa myytyä A-sokeria yhteisön markkinoilla, he pyrkivät viemään sen ja kyseisiin vienteihin myönnetään väistämättä vientitukea. Toinen vaihtoehto komission mukaan on sokerin varastoiminen, mutta kun määrätty määrä vuosia on kulunut, sokeria ei enää tarjota interventioon, ja komissio kehottaa lisäksi välttämään kyseisen menettelyn käyttöä siitä yhteisön talousarvioon aiheutuvien kustannusten vuoksi.

53 Niiden velvoitteiden noudattamisen osalta, joihin on sitouduttu WTO:n puitteissa, komissio viittaa edellä mainitussa asiassa Emesa Sugar annetun tuomion 56 kohtaan.

54 Yhteisön tuottajille aiheutuvien haitallisten seuraamusten osalta komissio viittaa edellä mainitussa asiassa Emesa Sugar annetun tuomion 56 kohtaan ja julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomerin ratkaisuehdotuksen 88 kohtaan kyseisessä asiassa ja huomauttaa, että kaikkia vientitukia ei rahoiteta EMOTR:sta, vaan merkittävästä osasta vastaavat yhteisön tuottajat. Vaikka pitääkin paikkansa, että eräät yhteisön tuottajat voivat hyötyä C-sokerin myymisestä MMA:iden tuottajille, tällä ei komission mukaan voida korvata kyseiselle alalle kokonaisuutena aiheutuvaa vahinkoa.

55 Espanjan hallitus puolustaa samanlaista kantaa kuin komissio. Se huomauttaa, että MMA:ista peräisin olevan sokerin tuonnin merkittävä kasvu vuodesta 1997 lähtien on seurausta MMA-päätöksen tarkistamisesta, jolla rajoitettiin sellaisten tuotteiden,

joihin sovelletaan AKT/MMA-alkuperän kasaantumista, tuontitulleista vapaata tuontia yhteisöön. Kyseisellä alalla toimivat yritykset saivat tiedon tästä suuntauksesta, kun tarkistusehdotus julkaistiin 1996, ja ne siirtyivät sellaisiin tuotteisiin, joihin sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasaantumista, sillä kyseinen tarkistus ei koskenut tällaisia tuotteita. Toteutetuilla suojatoimenpiteillä pyrittiin täten suojelemaan yhteisön tuottajien etuja yhteisen maatalouspolitiikan rajoissa siten, ettei MMA:iden talouteen vaikuteta, koska toimenpiteet eivät koskeneet MMA:issa tuotettua sokeria.

56 Espanjan hallitus huomauttaa myös, että vuonna 1999 sokerin hinta maailmanmarkkinoilla oli 242 euroa tonnilta mutta sokeria myytiin Espanjassa 775 euron tonnihintaan. MMA:iden toimijoiden voittomarginaali oli näin ollen 533 euroa kutakin sellaista sokeritonnia kohti, jonka ne veivät tuontitulleista vapaasti yhteisöön. Ne saattoivat siten ostaa C-sokeria ja minimaalisten käsittelytoimenpiteiden jälkeen välttää tuontitullien maksamisen ja saada huomattavan suuria voittoja.

57 Muistuttaen, että kyseessä oleva sokeri ei ole peräisin MMA:issa harjoitetusta viljelystä, Espanjan hallitus huomauttaa vielä, että MMA-päätös tehtiin kyseisten alueiden kehittämistä silmällä pitäen. Nämä maat eivät kuitenkaan saa mitään hyötyä siitä lisäarvosta, jota syntyy niistä käsittelytoimenpiteistä, jotka ratkaisevat EY/MMA-alkuperän kasautumisen, koska käytännössä toteutettavat minimaaliset käsittelytoimenpiteet eivät luo työpaikkoja eivätkä täten edesauta MMA:iden kehitystä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

58 Aluksi on aiheellista todeta, että yhteisöjen toimielimillä on laaja harkintavalta MMA-päätöksen 109 artiklan soveltamisen osalta (ks. vastaavasti em. asia C-390/95

P, Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomio 11.2.1999, Kok. 1999, s. I-769, 48 kohta ja asia C-110/97, Alankomaat v. neuvosto, tuomio 22.11.2001, Kok. 2001, s. I-8763, 61 kohta sekä asia C-301/97, Alankomaat v. neuvosto, tuomio 22.11.2001, Kok. 2001, s. I-8853, 73 kohta).

59 Tällaisessa tilanteessa yhteisöjen tuomioistuinten on tutkittava ainoastaan, onko tätä toimivaltaa käytettäessä tehty ilmeinen virhe, onko harkintavaltaa käytetty väärin tai ovatko yhteisöjen toimielimet selvästi ylittäneet harkintavaltansa rajat (ks. em. asia Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 48 kohta; em. asia C-110/97, Alankomaat v. neuvosto, tuomion 62 kohta ja em. asia C-301/97, Alankomaat v. neuvosto, tuomion 74 kohta).

60 Tällainen yhteisöjen tuomioistuinten harjoittamaa valvontaa koskeva rajoitus on erityisen välttämätön nyt kyseessä olevan kaltaisessa tilanteessa eli kun yhteisöjen toimielimet joutuvat toimimaan erilaisten etujen sovittelijoina ja näin ollen tekemään valintoja omaan vastuualueeseensa kuuluvien poliittisten vaihtoehtojen välillä (ks. vastaavasti em. asia Emesa Sugar, tuomion 53 kohta).

61 MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdan mukaan komissio "voi" toteuttaa suojatoimenpiteet, "jos [MMA-]päätöksen soveltamisesta aiheutuu vakavia häiriöitä jollakin yhteisön tai yhden tai useamman jäsenvaltion talouden toiminnan alalla tai jos soveltaminen vaarantaa niiden rahatalouden ulkoisen vakauden" tai "jos ilmenee häiriöitä, jotka saattavat johtaa yhteisön tai siihen kuuluvan alueen jonkin toiminnan alan merkittävään heikentymiseen". Yhteisöjen tuomioistuin on todennut edellä mainitussa asiassa Antillean Rice Mills ym. vastaan komissio antamansa tuomion 47 kohdassa, että kyseisessä kohdassa mainitun ensimmäisen tapauksen osalta on selvitettävä syy-yhteyden olemassaolo, koska suojatoimenpiteiden tarkoituksena on oltava kyseessä olevalla alalla ilmenneiden häiriöiden poistaminen tai lieventäminen mutta että sitä vastoin toisen tapauksen osalta ei edellytetä, että suojatoimenpiteen toteuttamisen oikeuttavat häiriöt johtuisivat MMA-päätöksen soveltamisesta.

62 Komissio on perustanut riidanalaisen asetuksen MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun toiseen tapaukseen. Kyseisen asetuksen ensimmäisestä perustelukappaleesta itse asiassa ilmenee, että komissio on toteuttanut riidanalaiset suojatoimenpiteet, koska "viime kuukausina [oli] ilmennyt vaikeuksia, jotka saattavat vahingoittaa suuresti sokerialaa yhteisössä".

63 Erityisesti mainitun asetuksen toisesta, kolmannesta, neljännestä ja viidennestä perustelukappaleesta ilmenee, että MMA-päätöksen 109 artiklaan turvauduttiin siitä syystä, että sellaisen sokerin ja seosten, joihin sovellettiin EY/MMA-alkuperän kasautumista, tuonnit uhkasivat vahingoittaa suuresti sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn toimintaa ja tuottaa yhteisön sokerialan toimijoille huomattavaa vahinkoa.

64 Ensimmäisessä kanneperusteessa on kuusi osaa, joista viidessä ensimmäisessä on kyse siitä, onko esillä olevassa asiassa olemassa vaaraa sokerin yhteiselle markkinajärjestelylle aiheutuvista häiriöistä, ja kuudennessa siitä, onko olemassa vaaraa yhteisön toimijoille aiheutuvista haitallisista vaikutuksista.

Onko olemassa vaaraa sokerialan yhteiselle markkinajärjestelylle aiheutuvista häiriöistä

65 Alankomaiden hallitus väittää ensinnäkin, että kun otetaan huomioon sellaisen sokerin, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, tuonnin vähäiset määrät, asiassa ei ollut olemassa mitään MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja häiriöitä.

66 Tältä osin riidanalaisen asetuksen ensimmäisestä ja kolmannesta perustelukappaleesta ilmenee, että komissio oli todennut vuodesta 1997 lähtien, että sellaisen sokerin, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, tuonti on "lisääntynyt voimakkaasti" ja että yhteisen markkinajärjestelyn toiminta on tämän vuoksi vaarassa joutua "huomattavaan epätasapainoon". Mainitun asetuksen kolmannessa perustelukappaleessa todetaan tältä osin seuraavaa:

"Sokerin kulutus yhteisön markkinoilla on vakaa. Jos sokeria tuodaan yhteisöön interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla, vastaavaa määrää ei voida myydä yhteisön markkinoilla, vaan se on vietävä yhteisön ulkopuolelle. Tällaisen sokerin vientituki (tällä hetkellä noin 520 euroa/tonni) maksetaan yhteisön talousarviosta. Kyseisen viennin määrä rajoitetaan GATT-sopimuksessa, ja se vähentää mahdollisuutta viedä sokeria kiintiössä. Tilanteen korjaamiseksi yhteisön tuotantokiintiöitä olisi pienennettävä."

67 On muistutettava, että kuten yhteisöjen tuomioistuin totesi edellä mainitussa asiassa Emesa Sugar antamansa tuomion 56 kohdassa, yhteisössä tuotettiin jo vuonna 1997 sokerijuurikasta enemmän kuin sitä kulutettiin yhteisössä, minkä lisäksi AKT-valtioista tuotiin ruokosokeria tämän tuotteen erityisen kysynnän tyydyttämiseksi ja sen WTO-sopimuksiin perustuvan velvoitteen täyttämiseksi, jonka mukaan yhteisön pitää tuoda tietty määrä sokeria yhteisön ulkopuolisista maista. Toisaalta yhteisön oli myös tuettava sokerin vientiä maksamalla vientitukea edellä mainittujen sopimusten asettamissa rajoissa. Tässä tilanteessa ja kun otetaan huomioon MMA:ista peräisin olevan sokerin tuonnin kiihtyvä kasvu vuodesta 1997 lähtien, komissio on perustellusti voinut katsoa, että jopa yhteisön tuotantoon nähden minimaalinen yhteisön markkinoille tuleva sokerin lisämäärä olisi pakottanut yhteisön toimielimet lisäämään vientitukien määrää edellä mainituissa rajoissa tai pienentämään eurooppalaisten tuottajien kiintiöitä ja että nämä yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiden vastaiset toimenpiteet olisivat aiheuttaneet häiriöitä jo tasapainoltaan horjuvassa sokerin yhteisessä markkinajärjestelyssä.

68 Alankomaiden hallitus ei täten ole osoittanut, että komissio on tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että MMA:ista peräisin olevan sokerin tuonnit olivat lisääntyneet voimakkaasti vuosien 1997 ja 1999 välisenä aikana ja että kyseinen kasvu — vaikkakin minimaalinen yhteisön tuotantoon nähden arvioituna — muodosti MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun "häiriön".

69 Tämän johdosta ensimmäisen kanneperusteen ensimmäinen osa on hylättävä.

70 Toiseksi riidanalaisen asetuksen kolmannesta perustelukappaleesta ilmenee, että "jos sokeria tuodaan yhteisöön interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla, vastaavaa määrää ei voida myydä yhteisön markkinoilla, vaan se on vietävä yhteisön ulkopuolelle".

71 Kuten Alankomaiden hallitus on huomauttanut, komissio ei ole osoittanut, että MMA:ista peräisin olevan sokerin tuonti todella tapahtui yhteisöjen markkinoilla vallitsevaa interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla. Komissio on itse myöntänyt kirjallisissa huomautuksissaan, että se perustui tältä osin "epäilykseen".

72 Tämä seikka ei kuitenkaan ole sen luonteinen tekijä, että se vaikuttaisi riidanalaisen asetuksen pätevyyteen, kun asiaa arvioidaan suhteessa sen toisessa, kolmannessa ja viidennessä perustelukappaleessa esitettyihin perusteisiin, joissa on kyse yhtäältä vaarasta sokerin yhteisen markkinajärjestelyn toiminnan vahingoittumisesta ja toisaalta vahingosta, jota riidanalaisista tuonneista saattoi aiheutua yhteisön sokerialan toimijoille.

73 Vaikka nimittäin oletettaisiinkin, että kyseessä olevia tuonteja ei ole toteutettu interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla, komissio on perustellut riidanalaisen suojatoimenpiteen riittävällä tavalla todetessaan, että kun otetaan huomioon, että sokerin kysyntä yhteisössä on vakaa, MMA:ista peräisin olevan sokerin tuonti uhkasi aiheuttaa joko tuettujen vientien lisääntymisen, mistä puolestaan aiheutuu kyseisiin vienteihin liittyvien kulujen kasvu ja tämän seurauksena yhteisön tuottajien vastattavana olevien maksujen lisääntyminen, tai jopa yhteisön tuottajien kiintiöiden alentumisen. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut edellä mainitussa asiassa Emesa Sugar antamansa tuomion 40 ja 56 kohdassa, mainitut seikat ovat omiaan aiheuttamaan häiriöitä sokerin yhteiselle markkinajärjestelylle.

74 Tämän seurauksena ensimmäisen kanneperusteen toinen osa on hylättävä perusteettomana.

75 Kolmanneksi Alankomaiden hallitus kiistää komission riidanalaisen asetuksen kolmannessa perustelukappaleessa esittämän toteamuksen, jonka mukaan kaikesta ylimääräisestä sokerintuonnista aiheutuu se, että "vastaavaa määrää [yhteisön sokeria] ei voida myydä yhteisön markkinoilla, vaan se on vietävä yhteisön ulkopuolelle", sillä perusteella, että sekä sokerin tuotanto että sen kulutus yhteisössä vaihtelevat vuodesta toiseen. Mainittu hallitus epäilee myös sen seikan paikkansapitävyyttä, että kyseessä oleviin vienteihin myönnetään tukia.

76 Tältä osin riittää, kun todetaan, että yhteisön sokerintuotanto ylittää sokerin kulutuksen yhteisössä, mitä Alankomaiden hallitus ei kiistä, ja että yhteisön on lisäksi WTO-sopimusten nojalla tuotava tietty määrä sokeria kolmansista maista (em. asia Emesa Sugar, tuomion 56 kohta).

77 Kun otetaan huomioon yhteisön sokerimarkkinoiden ylijäämäisyys, se seikka, että sokerin tuotanto ja sen kulutus yhteisössä voivat vaihdella vuodesta toiseen, on vailla merkitystä, kuten julkisasiamies toteaa ratkaisuehdotuksensa 71 kohdassa.

78 Juuri tämän ylijäämäisen markkinatilanteen johdosta kaikki ylimääräinen tuonti, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, kasvattaa ylijäämäisyyttä yhteisön sokerimarkkinoilla ja johtaa tuettujen vientien kasvuun (em. asia Emesa Sugar, tuomion 56 kohta).

79 Viimeksi mainitun seikan osalta komissio ei ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä katsoessaan, että MMA:ista peräisin olevan sokerin tuonnin aiheuttamat viennit olivat tuettuja vientejä, koska yhteisön sokerin korvaava MMA:ista tuotu sokeri oli itsekin vietävä yhteisen markkinajärjestelyn tasapainon säilyttämiseksi.

80 Tämän johdosta myös kanneperusteen kolmas osa on hylättävä.

81 Neljänneksi Alankomaiden hallitus väittää, että WTO-sopimuksissa sallittiin 1.7.2000 saakka sellainen riittävä liikkumavara, joka mahdollisti riidanalaiset tuonnit yhteisöön.

82 Tältä osin on huomautettava, että vaikka vientitukea saavat sokerin ylimääräiset viennit, joita MMA:ista peräisin olevan sokerin tuonnit olisivat voineet aiheuttaa, eivät olisikaan saavuttaneet WTO-sopimuksissa asetettuja määriä, Alankomaiden hallitus ei ole osoittanut, että komissio teki ilmeisen arviointivirheen, koska se otti huomioon WTO-sopimusten päämäärän, joka on vientitukien vähittäinen rajoittaminen, ja koska se katsoi, että sellaisen sokerin tuontien lisääntyminen, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, johtaa puolestaan vientitukien kokonaismäärän kasvuun ja oli jo ennen 1.7.2000 aiheuttanut vaaran yhteisön sokerimarkkinoiden ajautumisesta epätasapainoon, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi yhdistetyissä asioissa T-94/00, T-110/00 ja T-159/00, Rica Foods ym. vastaan komissio, 14.11.2002 antamassaan tuomiossa (Kok. 2002, s. II-4677, 139 kohta).

83 Ensimmäisen kanneperusteen neljäs osa on näin ollen hylättävä.

84 Mitä tulee Alankomaiden hallituksen viidenneksi esittämiin epäilyksiin komissiolla riidanalaista asetusta annettaessa olleesta aikomuksesta vähentää yhteisön kiintiöitä, riittää, kun todetaan, ettei Alankomaiden hallitus ole esittänyt mitään näyttöä näiden väitteiden tueksi.

85 Näin ollen myöskään ensimmäisen kanneperusteen viidettä osaa ei voida hyväksyä.

Yhteisön tuottajille aiheutuvat seuraukset

86 Riidanalaisen asetuksen toisesta perustelukappaleesta ilmenee, että riidanalaiset tuonnit "saattavat — — tuottaa yhteisön sokerialan toimijoille huomattavaa vahinkoa".

87 Vastoin Alankomaiden hallituksen ensimmäisen kanneperusteen kuudennen osan tueksi esittämiä väitteitä, komissio ei ole tehnyt ilmeistä arviointivirhettä käyttäessään edellä esitettyä perustetta riidanalaisen suojatoimenpiteen toteuttamisen perustelemiseksi.

88 Ensinnäkin on ilmeisen selvää, että yhteisen markkinajärjestelyn vahingoittuminen tai sen vaara voi johtaa siihen, että tuotantokiintiöiden vähentäminen on välttämätöntä, ja näin ollen vaikuttaa välittömästi yhteisön tuottajien tuloihin.

89 Lisäksi vientitukien rahoituksesta vastaavat suurelta osin yhteisön tuottajat komission vuosittain vahvistamien tuotantomaksujen välityksellä. Kuten tämän tuomion 78 kohdasta ilmenee, komissio on voinut perustellusti katsoa, että tuonnit saattoivat johtaa tuettujen vientien määrän kasvuun ja tämän seurauksena yhteisön tuottajien maksettavana olevien tuotantomaksujen korotukseen.

90 Lopuksi, vaikka oletettaisiinkin, että eräät tuottajat ovat voineet Alankomaiden hallituksen esittämällä tavalla saada merkittäviä voittoja myymällä C-sokeria MMA:iden toimijoille huomattavasti maailmanmarkkinahintaa korkeammalla

hinnalla, tämä väite — jonka tueksi ei ole esitetty mitään täsmällistä näyttöä — ei ole sen luonteinen, että sillä asetettaisiin kyseenalaiseksi komission arviointi, jonka mukaan riidanalaiset tuonnit uhkasivat aiheuttaa sokerimarkkinoilla sellaisia häiriöitä, joista olisi seurannut vientitukien määrän korotus tai tuotantokiintiöiden alentaminen.

91 Ensimmäisen kanneperusteen kuudes osa on näin ollen hylättävä perusteettomana.

92 Kaiken edellä esitetyn perusteella ensimmäinen kanneperuste on hylättävä.

Toinen kanneperuste, joka perustuu MMA-päätöksen 109 artiklan 1 kohdan rikkomiseen ja jossa on kyse kaakao- ja sokeriseosten tuontien tullivalvontajärjestelmästä

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

93 Toisessa kanneperusteessaan Alankomaiden hallitus esittää kaakao- ja sokeriseosten osalta ensimmäisen kanneperusteen tueksi esittämiensä väitteiden kanssa vastaavanlaiset väitteet.

94 Se moittii komissiota ensinnäkin siitä, ettei se ole osoittanut, että seosten erittäin vähäisten määrien tuonti, joka ei osoittanut mitään kasvun merkkejä vuoden 1999 aikana, oikeutti riidanalaisen suojatoimenpiteen toteuttamisen.

95 Lisäksi riidanalaisen asetuksen neljännessä perustelukappaleessa esitetyn väitteen, jonka mukaan mainittujen seosten tuonti "tapahtuu alle niiden hintojen, joilla yhteisön tuottajat voivat myydä vastaavia tuotteita", tueksi ei ole esitetty mitään näyttöä.

96 Alankomaiden hallitus väittää myös, että sokerin yhteinen markkinajärjestely ei voi häiriintyä seosten tuonnin johdosta, koska asetuksen N:o 2038/1999 1 artiklan 1 kohdan mukaan kaakao ei kuulu mainitun yhteisen markkinajärjestelyn piiriin.

97 Lopuksi kyseinen hallitus väittää, että vaikka tullivalvontajärjestelmä onkin varsin kevyt toimenpide, kunhan tulliviranomaiset eivät käytä sitä lamauttavien tarkastusten toteuttamiseen, sen tarkoituksena on kuitenkin tietojen kerääminen sen määrittämiseksi, saattaako kyseessä olevista tuonneista aiheutua häiriöitä markkinoille. Suojatoimenpiteen tarkoituksena on kuitenkin ratkaista olemassa oleva ongelma eikä määrittää tekijöitä, joilla kyseinen toimenpide voidaan oikeuttaa. Tämän johdosta komissio on syyllistynyt harkintavallan väärinkäyttöön.

98 Komissio vastaa, että se on kaakao- ja sokeriseosten osalta ottanut käyttöön ainoastaan valvontajärjestelmän, jonka ansiosta se saa tietoja tuontimäärien ja käytettyjen hintojen kehityksestä, eikä järjestelmä edellytä tuontitodistuksia kyseessä olevilta tuotteilta. Vaikka onkin riidatonta, ettei kaakao kuulu yhteisen markkinajärjestelyn piiriin, on yhtä riidatonta, että nyt kyseessä olevat seokset sisältävät erittäin suuren määrän sokeria. MMA:ista peräisin olevien seosten tuonneilla voi

täten olla haitallisia vaikutuksia sokerintuottajille näiden myydessä sokeria niille valmistajille, jotka valmistavat kyseisiä seoksia yhteisössä.

99 Käytettyjen hintojen osalta komissio toistaa väitteensä, jonka mukaan interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla toteutetuista tuonneista aiheutuu yhteisön tuottajille haitallista epäoikeudenmukaista kilpailua, koska nämä viimeksi mainitut eivät voi tarjota sokeria edellä mainittua alhaisemmalla hinnalla, sillä niillä on velvollisuus maksaa vähimmäishinta ostamistaan sokerijuurikkaista.

100 Espanjan kuningaskunta yhtyy komission esittämiin arviointeihin. Se lisää harkintavallan väärinkäyttöä koskevan väitteen osalta, että sen on osoitettu olevan tosiseikkojen osalta virheellinen ja että kyseinen väite ei perustu mihinkään objektiiviseen, asiaankuuluvaan ja yhtäpitävään seikkaan.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

101 Riidanalaisen asetuksen 2 artiklan mukaan MMA:ista peräisin olevien tuotteiden luovuttamiseen vapaaseen liikkeeseen sovelletaan tarkkailumenettelyä ja kuten mainitun asetuksen yhdeksännestä perustelukappaleesta ilmenee, sen ansiosta komissio "voi seurata läheltä tällaisen tuonnin kehitystä määrien ja hintojen osalta ilman toimijoille aiheutuvia hallinnollisia lisätehtäviä".

102 Vaikka, kuten asetuksen N:o 2038/1999 1 artiklan 1 kohdasta ilmenee, kyseessä olevat seokset eivät kuulukaan sokerialan yhteisen markkinajärjestelyn piiriin, tällaisten tuotteiden, joiden sokeripitoisuus yleensä on korkea, MMA:ista peräisin olevien tuontien lisääntyminen aiheuttaa kuitenkin vaaran sokerialan yhteisen

markkinajärjestelyn toiminnan häiriintymisestä, koska kyseisillä tuonneilla voi olla vaikutusta yhteisön toimijoilla olevaan mahdollisuuteen myydä sokeria niille valmistajille, jotka valmistavat kyseisiä seoksia yhteisössä.

103 Lisäksi vaikka asiassa ei olisikaan osoitettu, että riidanalaiset tuonnit toteutettiin hintaan, joka oli alhaisempi, kuin alin mahdollinen hinta, jota yhteisön tuottajat saattoivat käyttää, ja niistä aiheutui näin ollen yhteisön tuottajille haitallista epäoikeudenmukaista kilpailua, komissio saattoi kuitenkin ilmeistä arviointivirhettä tekemättä katsoa, että kyseisiin tuonteihin sisältyi riski yhteisen markkinajärjestelyn toiminnan häiriintymisestä, kuten tämän tuomion 67 kohdassa on jo katsottu sokerin tuontien osalta.

104 Alankomaiden hallitus ei vetoa mihinkään objektiiviseen, asiaankuuluvaan ja yhtäpitävään seikkaan, jolla voitaisiin osoittaa, että nyt esillä olevassa asiassa harkintavaltaa on käytetty väärin.

105 Tämän seurauksena toinen kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

Kolmas kanneperuste, jossa on kyse perusteluvelvollisuuden laiminlyönnistä

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

106 Kolmannessa kanneperusteessaan Alankomaiden hallitus väittää, että riidanalaisen asetuksen perustelut, sellaisena kuin ne ilmenevät asetuksen viidestä ensimmäisestä perustelukappaleesta, ovat riittämättömät. Mainitussa asetuksessa, jonka perustelut ovat varsin lyhyet, ei esitetä mitään todellista näyttöä eikä myöskään väitettyjen "häiriöiden" syitä tai niiden aiheuttamia vaikutuksia.

107 Lisäksi perustelut ovat ristiriitaiset, koska niissä todetaan samanaikaisesti riidanalaisen asetuksen kolmannessa perustelukappaleessa, että ylimääräisistä tuonneista aiheutuu ylimääräisiä tuettuja vientejä, joista puolestaan aiheutuu kustannuksia yhteisön talousarvioon, ja saman asetuksen neljännessä perustelukappaleessa, että MMA:ista peräisin olevien tuontien aiheuttamista ylimääräisistä kustannuksista vastaavat kokonaisuudessaan tuottajat.

108 Lopuksi Alankomaiden hallitus väittää, että riidanalaisen asetuksen kolmannessa perustelukappaleessa esitetty väite, jonka mukaan kaikki interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla tuotu sokeri aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia yhteisön talousarvioon, on käsittämätön.

109 Komissio huomauttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan asetuksen perustelujen on oltava kyseessä olevan säännöksen luonteen mukaisia ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä kyseisen toimenpiteen tehneen yhteisön toimielimen päättely. Näin ollen ei voida edellyttää, että perusteluissa esitetään enemmän tai vähemmän täydellinen arviointi tosiseikoista. Komissio toteaa perustelleensa riidanalaisen asetuksen ytimekkäästi mutta riittävästi. Asetuksen ensimmäisessä perustelukappaleessa esitetään yhteisön sokerimarkkinoilla ilmenneet häiriöt. Seuraavissa perustelukappaleissa esitetään yksityiskohtaisesti ne syyt, joiden johdosta kyseiset häiriöt voivat vahingoittaa markkinoilla vallitsevaa tilannetta. Lisäksi valittujen toimenpiteiden luonne on perusteltu täsmällisesti. Riidanalaisen asetuksen perustelut ovat komission mukaan näin ollen riittävät, jotta yhteisöjen tuomioistuin voi harjoittaa laillisuusvalvontaansa.

110 Riidanalaisen asetuksen kolmas ja neljäs perustelukappale eivät myöskään ole mitenkään ristiriitaisia, koska MMA:ista peräisin olevan sokerin tuonnin kasvusta voi aiheutua kustannuksia tuottajille, vaikka siitä samaan aikaan aiheutuukin kustannuksia yhteisön talousarvioon.

111 Lopuksi komissio toteaa, että riidanalaisen asetuksen kolmas perustelukappale on täysin ymmärrettävissä: interventiohintaa alhaisemmalla hinnalla tuodusta sokerista aiheutuu yhteisön tuottajien vahingoksi sellaista epäoikeudenmukaista kilpailua, että mainittujen tuottajien on mahdotonta myydä vastaavaa määrää sokeria yhteisön markkinoilla ja täten kyseinen sokerimäärä on vietävä siten, että vientiin myönnetään vientitukia, mistä aiheutuu kustannuksia yhteisön talousarvioon.

112 Espanjan hallitus puolustaa samanlaista kantaa kuin komissio. Se lisää vielä, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan silloin — kuten nyt esillä olevassa asiassa — kun kyseessä ovat soveltamisalaltaan yleiset toimet, riittää, kun perusteluissa osoitetaan toisaalta kokonaistilanne, joka johti toimen antamiseen, ja toisaalta ne yleiset tavoitteet, joihin toimella pyritään. Jos kanteen kohteena olevasta toimesta käy pääosin ilmi toimielimen tavoittelema päämäärä, olisi kohtuutonta vaatia, että erilaiset tekniset valinnat perustellaan erikseen. Asia on näin sitä suuremmalla syyllä, koska nyt esillä olevassa asiassa yhteisöjen toimielimillä on laaja harkintavalta monitahoisen politiikan toteuttamiseksi tarpeellisten keinojen valinnassa.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

113 On muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 253 artiklan mukainen perusteluvelvollisuus määräytyy kyseisen säädöksen, päätöksen tai muun toimenpiteen luonteen mukaan ja perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmettävä toimenpiteen tehneen yhteisön toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt, ja että yhteisön tuomioistuimet voivat tutkia toimenpiteen laillisuuden. Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevia yksityiskohtia, sillä tutkittaessa sitä, ovatko toimenpiteen perustelut EY 253 artiklan mukaisia, on otettava huomioon toimenpiteen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (ks. mm. yhdistetyt asiat C-9/95, C-23/95 ja C-156/95, Belgia ja Saksa v. komissio, tuomio 4.2.1997, Kok. 1997, s. I-645, 44 kohta ja asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta).

114 Kuten edellä 28–30 kohdassa muistutettiin, komissio, Alankomaiden kuningaskunta ja muut jäsenvaltiot kävivät neuvotteluja ennen riidanalaisen asetuksen antamista.

115 Toimenpiteen sisällön osalta on todettava, että komissio on riidanalaisen asetuksen viidessä ensimmäisessä perustelukappaleessa selvittänyt yhteisön sokerimarkkinoilla ilmenneet häiriöt ja syyt, joiden johdosta kyseiset häiriöt saattoivat vahingoittaa yhteisen markkinajärjestelyn toimintaa, sekä yhteisön toimijoille aiheutuneet haitalliset vaikutukset. Lisäksi komissio on kyseisen asetuksen kahdeksannessa ja yhdeksännessä perustelukappaleessa esittänyt perustelut, joiden johdosta se on päättänyt asettaa EY/MMA-alkuperää olevan sokerin tuonnille vähimmäishinnan ja asettaa seosten tuonnit yhteisön valvontamenettelyn alaisiksi.

116 Lisäksi, kuten komissio on huomauttanut, riidanalaisen asetuksen kolmannessa ja neljännessä perustelukappaleessa esitetyt väitteet eivät ole mitenkään ristiriitaisia, koska MMA:ista peräisin olevan sokerin tuontien kasvu voi samanaikaisesti sekä rasittaa yhteisön talousarviota että lisätä yhteisön sokerintuottajien vastattavina olevia kustannuksia.

117 Riidanalaisen asetuksen kolmas perustelukappale ei myöskään ole mitenkään erityisen käsittämätön, kuten ensimmäisen kanneperusteen johdosta esitetyistä perusteluista, ja erityisesti tämän tuomion 66–74 kohdasta ilmenee.

118 Tämän johdosta kolmas kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

Neljäs kanneperuste, joka perustuu MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdan rikkomiseen

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

119 Neljännellä kanneperusteellaan Alankomaiden hallitus moittii komissiota siitä, että se on asettanut MMA:ista peräisin olevan sokerin tuojat epäedulliseen asemaan yhteisön toimijoihin nähden arvioituna säätämällä, että kyseisen sokerin pakkaamaton tuontihinta cif-vaiheessa ei voi olla pienempi kuin kyseisiin tuotteisiin sovellettava interventiohinta. Toisin kuin yhteisön toimijoiden, MMA:ista peräisin olevan sokerin tuojien on lisättävä interventiohintaan kustannukset, jotka aiheutuvat tuotteen kuljettamisesta yhteisöön, sekä pakkaus- ja varastointikustannukset, jotka ovat poikkeuksellisen korkeat siitä syystä, että alukset, jotka vastaavat Alankomaiden MMA:ista lähtevistä meriyhteyksistä, käyvät ainoastaan pohjoiseurooppalaisissa satamissa. Näissä olosuhteissa MMA:iden toimijat eivät voi enää kilpailla yhteisön toimijoiden kanssa.

120 Alankomaiden hallituksen mukaan, mikäli vähimmäishinnan asettaminen MMA:ista peräisin olevalle sokerille olisi sittenkin tarpeen, suhteellisuusperiaatteen kanssa paremmin yhteensopiva toimenpide olisi ollut vähimmäismyyntihinnan, eikä vähimmäistuontihinnan, asettaminen. Koska komissio ei toiminut kyseisenlaisella tavalla, se rikkoi MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohtaa.

121 Komissio vastaa, että yhteisön tuottajien suojelu itsessään ei ole vastoin suhteellisuusperiaatetta (ks. em. asia Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 54 kohta).

122 Komissio mukaan asetetut toimenpiteet eivät ulotu pidemmälle, kuin mitä mainitun suojelun takaaminen edellyttää. Vähimmäistuontihinnan käyttöön ottaminen on omiaan takaamaan yhdenvertaiset kilpailuolosuhteet yhteisön tuottajien ja MMA:iden tuottajien välillä rajoittamatta kuitenkaan MMA:ista peräisin olevan sokerin pääsyä yhteisön markkinoille.

123 Komissio toteaa tältä osin, että asetuksen N:o 2038/1999 3 artiklan nojalla se määrää vuosittain interventiohinnan yhteisön niille alueille, joiden tuotanto ei ole alijäämäinen, ja johdetun interventiohinnan kullekin alueelle, jonka tuotanto on alijäämäinen. Komissio täsmentää, että viimeksi mainittu hinta on interventiohintaa korkeampi, koska siinä otetaan huomioon ylimääräisiä kustannuksia, kuten kuljetuskustannukset. Kyseessä olevan suojatoimenpiteen johdosta MMA:iden toimijan, joka päättää viedä tuotteitaan yhteisön ylijäämäiselle alueelle, on tasattava hintansa interventiohinnan mukaisiksi. Mikäli mainittu toimija päättää tämän jälkeen myydä tuotteitaan alijäämäiselle alueelle, sen on yhteisön toimijoiden tavoin korotettava lopullisia myyntihintojaan kattaakseen kuljetuskustannukset ja muut kustannukset.

124 Espanjan hallitus katsoo niin ikään, että vähimmäistuontihinnan käyttöönotolla — mikä on yhteensoveltuva MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdan kanssa — taataan yhdenvertaiset kilpailuolosuhteet yhteisön tuottajien ja MMA:iden tuottajien välillä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

125 MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"On valittava ensisijaisesti toimenpiteitä, joista on mahdollisimman vähän häiriötä assosiaation ja yhteisön toiminnalle. Nämä toimenpiteet on rajoitettava niihin, jotka ovat täysin välttämättömiä ilmenneiden häiriöiden poistamiseksi."

126 Suhteellisuusperiaatteen osalta on muistutettava, että silloin, kun arvioidaan, onko jokin yhteisön oikeuden säännös mainitun periaatteen mukainen, on tutkittava, ovatko säännöksen tavoitteet toteutettavissa siinä säädettyjen keinojen avulla ja ylitetäänkö näillä keinoilla se, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi (em. asia Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 52 kohta).

127 Nyt esillä olevassa asiassa yhteisön sokerimarkkinoilla selvästi ilmenneiden häiriöiden korjaamiseksi riidanalaisen asetuksen 1 artiklassa asetetaan sellaisen sokerin tuonnille, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, vähimmäishinta, joka on "kyseisiin tuotteisiin sovellettava interventiohinta". Mainitun asetuksen kahdeksannesta perustelukappaleesta ilmenee seuraavaa: "Tällä toimenpiteellä pitäisi voida taata, että tuontisokeria ei myydä yhteisön markkinahintoja alhaisemmalla hinnalla, ja välttää tällaisen tuonnin epävakauttavat vaikutukset. Samalla taataan asianomaisille MMA-toimijoille riittävä toimijakohtainen tuotto ja noudatetaan EY:n perustamissopimuksessa vahvistettua yhteisön tuotteiden ja MMA:ista peräisin olevien tuotteiden suosituimmuusjärjestystä."

128 On myös korostettava, että suojatoimenpiteen luonteesta johtuu, että tietyt tuodut tuotteet asetetaan yhteisön tuotteisiin verrattuna huonompaan asemaan (em. asia Antillean Rice Mills ym. v. komissio, tuomion 54 kohta). Tällaisessa tilanteessa MMA-päätöksen 109 artiklan 2 kohdan rikkomisen olemassaolon osoittamiseksi ei riitä siihen vetoaminen, että kyseisenlaisella suojatoimenpiteellä asetetaan kyseessä olevat tuodut tuotteet heikompaan kilpailuasemaan yhteisön tuotteisiin verrattuna. Sitä vastoin olisi osoitettava se, että kyseessä olevan toimenpiteen tavoitteet eivät ole toteutettavissa kyseisen toimenpiteen avulla ja että toimenpiteellä ylitetään se, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.

129 Tältä osin Alankomaiden hallitus ei aseta kyseenalaiseksi itse vähimmäishinnan käyttöä sellaisenaan vaan riitauttaa komission tekemän valinnan vähimmäistuontihinnan käyttämisestä sokerin vähimmäismyyntihinnan sijasta, koska tällaisella valinnalla asetetaan MMA:iden toimijat yhteisön toimijoita heikompaan asemaan.

Mainittu hallitus ei kuitenkaan ole esittänyt tai edes yrittänyt esittää näyttöä siitä, että kyseinen valinta on ilmeisen selvästi soveltumaton komission tavoitteleman päämäärän saavuttamiseksi.

130 Niinpä riittää, kun todetaan, kuten julkisasiamies on perustellusti huomauttanut ratkaisuehdotuksensa 107–109 kohdassa, että neljäs kanneperuste perustuu riidanalaisen asetuksen 1 artiklan 1 kohdan virheelliseen tulkintaan.

131 Mainitun säännöksen nojalla tilanteessa, jossa yhteisön alijäämäiselle alueelle tuodaan sokeria, johon sovelletaan EY/MMA-alkuperän kasautumista, tuontihinnan on oltava vähintään interventiohinnan suuruinen, ja jos kyseinen sokeri tuodaan yhteisön ylijäämäiselle alueelle, tuontihinnan on oltava vähintään johdetun interventiohinnan suuruinen.

132 Mikäli MMA:iden toimija näissä olosuhteissa päättää viedä tuotteitaan yhteisön alueelle, jonka tuotanto ei ole alijäämäinen, sen on tasattava hintansa interventiohinnan mukaisiksi ja luonnollisesti, mikäli se tämän jälkeen päättää myydä tuotteensa alijäämäiselle alueelle, sen on kaikkien yhteisön tuottajien tavoin vastattava tavaroidensa kuljetuskustannuksista alijäämäiselle alueelle. Sitä vastoin MMA:iden toimija, joka päättää viedä tuotteensa yhteisön alijäämäiselle alueelle, voi tasata hintansa interventiohintaa korkeamman johdetun interventiohinnan mukaisiksi.

133 Koska myöskään neljättä kanneperustetta ei voida hyväksyä, kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

134 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Alankomaiden hallituksen velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaan Espanjan kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Alankomaiden kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Espanjan kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Allekirjoitukset